

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudkyň Mgr. Sylvie Šiškeové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobců: **a) C. Š.**, zastoupeného Mgr. Tomášem Martiníkem, advokátem se sídlem Klimentská 1216/46, Praha 1, **b) P. Š.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 117, Ostrava, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **OMAP BUSINESS CENTER s. r. o.**, se sídlem Dolní náměstí 304/22, Opava, zastoupené Mgr. Ing. Ondřejem Dlouhým, advokátem se sídlem Bašty 413/2, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 8. 2021, č. j. MSK 52095/2021, o kasační stížnosti žalobců a) a b) proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 4. 2022, č. j. 22 A 85/2021-30,

t a k t o :

- I. Řízení o kasační stížnosti žalobkyně b) **se zastavuje.**
- II. Kasační stížnost žalobce a) **se zamítá.**
- III. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti žalobkyně b).
- IV. Žalobce a) **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o své kasační stížnosti.
- V. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti žalobce a).
- VI. Osoba zúčastněná na řízení **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti žalobce a) ani o kasační stížnosti žalobkyně b).

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Magistrát města Opavy (dále jen „stavební úřad“) zahájil řízení o odstranění stavby (okna), neboť tento otvor ve štitové zdi zásadně změnil poměry v území a významně ovlivnil využití sousedního pozemku, který byl donedávna zastavěn. Stavební úřad dospěl k závěru, že stavební úprava spočívající ve zřízení okenního otvoru vyžaduje stavební povolení.

[2] Žalobce a) poté požádal o dodatečné povolení stavby nazvané jako „*stavební úpravy bytového domu – zřízení okenního otvoru v jeho jižním průčelí O., P. č. p. X, P. X*“. Stavební úřad obdržel k žádosti zamítavé stanovisko orgánu územního plánování. Podle něj není záměr v souladu s územním plánem, omezuje využití donedávna zastavěného sousedního pozemku a neumožňuje obnovit původní historickou urbanistickou strukturu zástavby. Stavební úřad proto žádost o dodatečné povolení stavby podle § 149 odst. 6 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, zamítl. Žalobce a) neuspěl ani s odvoláním proti tomuto rozhodnutí.

[3] Proti rozhodnutí, jímž žalovaný zamítl odvolání žalobce a) a potvrdil napadené rozhodnutí, se žalobci a) a b) bránili u Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), který jejich žalobu zamítl.

II. Kasační stížnost

[4] Žalobci a) a b) [dále jako „stěžovatel a“) a „stěžovatelka b)“] podali proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Stěžovatelka b) následně nesplnila podmínky řízení o kasační stížnosti (srov. bod 9 tohoto rozsudku).

[5] Stěžovatel a) v kasační stížnosti uplatnil důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Namítá nedostatky skutkových zjištění stavebního úřadu, které žalovaný i krajský soud pouze převzali. Stavební úřad opomněl, že okenní otvor byl vybudován historicky v období, kdy taková úprava nevyžadovala souhlas stavebního úřadu. Sousední dům navíc v minulosti vlastnila stejná osoba, a proto s vybudováním okna nebyl v minulosti problém ani ze sousedského hlediska.

[6] Stavební úřad pochybil, neboť neprovedl kontrolní prohlídku stavby a přesto dovodil, že stěžovatelé instalovali okenní překlad. Stavební úřad se ani nevypořádal s tvrzením uvedeným v záznamu, který je součástí přestupkového spisu, že „*okno bylo patrné také na fotografiích z roku 2016, kdy ještě bylo přizděno*“. Naopak stavební úřad závěry dokládá důkazy z období první republiky a následně až důkazy z roku 2016 a 2017. Dříve vybudované okno podle stěžovatelů nebylo vidět ani z jedné ulice, pouze z vnitrobloku, jelikož tomu bránila sousední budova, která byla odstraněna. V přestupkovém řízení vypovídali rovněž dva svědci, kteří byli přítomni odhalení původního okna z vnitřní strany budovy. Tyto výpovědi však stavební úřad nezohlednil.

[7] Podle stěžovatele a) je výklad pojmu „stavba“ ve smyslu stavebního zákona, který zaujaly správní orgány a krajský soud, příliš extenzivní. Pokud by změna výplně existujícího okenního otvoru spadala pod tento pojem, pak takto provedená úprava představuje výjimku podle § 103 odst. 1 písm. d) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Podle stěžovatelů byl okenní otvor patrný po

pokračování

celou dobu vlastnictví budovy i dříve; okno je na fotografiích z roku 2016 zřetelné díky tenké přízdívce. Stavební úřad ani nevysvětlil, v čem spatřuje požární nebezpečnost, kterou by způsobovala změna výplně stávajícího okenního otvoru. Žádný ze závěrů stavebního úřadu není dostatečně odůvodněn.

[8] Žalovaný ani osoba zúčastněná na řízení se ke kasační stížnosti nevyjádřili.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud vyzval stěžovatelku b), aby zaplatila soudní poplatek a předložila plnou moc udělenou advokátovi pro řízení o kasační stížnosti, případně aby doložila, že má vysokoškolské právnické vzdělání vyžadované k výkonu advokacie (srov. § 105 odst. 2 s. ř. s.). Stěžovatelka b) však ve stanovené lhůtě žádnou z těchto povinností nesplnila. Jelikož zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku předchází odmítnutí kasační stížnosti pro nedostatek zastoupení (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2017, č. j. 3 As 240/2016-70, či ze dne 22. 3. 2018, č. j. 8 As 227/2017-35), Nejvyšší správní soud řízení o kasační stížnosti stěžovatelky b) zastavil.

[10] Oproti tomu stěžovatel a) splnil všechny podmínky řízení a jeho kasační stížnost je projednatelná.

[11] Kasační stížnost stěžovatele a) však není důvodná.

[12] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval přípustností kasačních námitek. Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. jsou nepřipustné také takové kasační námitky, které stěžovatel neuplatnil v řízení před krajským soudem, ač tak mohl učinit. V tomto ohledu jsou zcela nové kasační námitky týkající se neprovedení kontrolní prohlídky stavebním úřadem a nesouhlasu se závěrem stavebního úřadu o vybudování překladu. Stejně tak se žádná žalobní námitka netýkala výkladu pojmu „stavba“ podle stavebního zákona. Tyto kasační námitky jsou tedy podle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřipustné.

[13] Přípustná je tedy pouze kasační námitka, že okno bylo jen obnoveno a nikoli nově vybudováno, a že v tomto ohledu správní orgány neprovedly dostatečné dokazování.

[14] Podle § 129 odst. 2 stavebního zákona (...) „pokud stavebník nebo vlastník stavby požádá ve stanovené lhůtě o její dodatečné povolení, stavební úřad přeruší řízení o odstranění stavby a vede řízení o podané žádosti. Jde-li o stavbu vyžadující stavební povolení, žadatel předloží podklady předepsané k žádosti o stavební povolení. Jde-li o stavbu vyžadující pouze územní rozhodnutí, žadatel předloží podklady předepsané k žádosti o územní rozhodnutí. V řízení o dodatečném povolení stavby stavební úřad postupuje přiměřeně podle § 90 a § 110 až 115; ohledání na místě je povinné. Účastníky řízení o dodatečném povolení stavby jsou osoby uvedené v § 109, a pokud je v řízení posuzováno umístění stavby nebo změna oproti územnímu rozhodnutí, rovněž osoby uvedené v § 85. Na uplatňování námitek účastníků řízení o dodatečném povolení stavby se obdobně použijí ustanovení o uplatňování námitek v územním a stavebním řízení“.

[15] Podle § 129 odst. 3 stavebního zákona „stavbu uvedenou v odstavci 1 písm. b) lze dodatečně povolit, pokud stavebník nebo její vlastník prokáže, že

- a) *není umístěna v rozporu s cíli a úkoly územního plánování, politikou územního rozvoje, s územně plánovací dokumentací a s územním opatřením o stavební uzávěře nebo s územním opatřením o asanaci území nebo s předchozími rozhodnutími o území,*
- b) *není prováděna či provedena na pozemku, kde to zvláštní právní předpis zakazuje nebo omezuje,*
- c) *není v rozporu s obecnými požadavky na výstavbu nebo s veřejným zájmem chráněným zvláštním právním předpisem.*

Bude-li stavba dodatečně povolena, stavební úřad řízení o odstranění stavby zastaví. Dodatečné povolení nahrazuje v příslušném rozsahu územní rozhodnutí. Bude-li předmětem dodatečného povolení rozestavěná stavba, stavební úřad stanoví podmínky pro její dokončení. Bude-li předmětem dodatečného povolení dokončená stavba uvedená v § 119 odst. 1, může stavební úřad po ověření splnění podmínek podle § 122 odst. 3 na žádost stavebníka současně samostatným výrokem rozhodnout o povolení užívání stavby a případně stanovit podmínky pro její užívání“.

[16] Podle § 149 odst. 6 správního řádu „jestliže bylo v průběhu řízení o žádosti vydáno závazné stanovisko, které znemožňuje žádosti vyhovět, neprovádí správní orgán další dokazování a žádost zamítne.“

[17] Nejvyšší správní soud považuje za podstatné zdůraznit, že stavba okenního otvoru nebyla dodatečně povolena proto, že podle závazného stanoviska odboru územního plánování nebyla v souladu s územním plánem. Nesouhlasné závazné stanovisko má na výsledek řízení o žádosti rozhodující vliv. Stavební úřad mohl žádost o dodatečné povolení stavby zamítnout, aniž by prováděl další dokazování. Ačkoli tedy mělo stanovisko odboru územního plánování na výsledek řízení zásadní vliv, stěžovatel vůči němu neuplatnil kasační námitku. Rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud vázán (až na výjimky podle § 109 odst. 4 s. ř. s. – což však není tento případ), a proto se ani on závazným stanoviskem nezabýval.

[18] Pokud jde o kasační námitku, podle níž byl okenní otvor obnoven a nikoli znovu vytvořen, zjistil kasační soud, že žalovaný vycházel z kopie výkresu z původní dokumentace domu založené ve spisu. Žalovaný uvedl, že okenní otvor je v dokumentaci zakreslen podle způsobu grafického vyjádření zřejmě dodatečně. Podle způsobu zakreslení i dalších změn v tomto výkresu se jedná o dodatečné úpravy. Před vydáním stavebního povolení, a tudíž před samotnou výstavbou, byl tento otvor dodatečně zaslepen a nebyl nikdy realizován. Tento následně zaslepený otvor je blíže uliční fasádě domu, zatímco nyní posuzovaný nový okenní otvor byl zřízen blíže ke dvorní fasádě domu a nachází se navíc v jiném nadzemním podlaží. Jeho umístění je odlišné, a nejde tedy o obnovení údajně původního okenního otvoru. Nejvyšší správní soud uvádí, že ani kasační stížnost nezpochybňuje závěr žalovaného, že okenní otvor byl v dokumentaci umístěn v jiné části domu.

[19] Podle krajského soudu stěžovatel a) takové hodnocení dokumentace nijak nezpochybnil ani v žalobě. Krajský soud se ztotožnil s tím, jak tuto odvolací námitku vypořádal žalovaný. Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že je-li správní rozhodnutí řádně

pokračování

odůvodněno, je přípustné, aby si krajský soud, nedocházeli-li k jiným závěrům, správné závěry žalovaného se souhlasnou poznámkou osvojil. V souladu se zásadami hospodárnosti a ekonomie řízení totiž není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou správně vyřčené (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, č. 1350/2007 Sb. NSS, nebo ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012-47). Napadený rozsudek krajského soudu, byť je poměrně stručný, proto při kasačním přezkumu ob stojí.

IV. Závěr a náklady řízení

[20] Kasační stížnost stěžovatele a) není důvodná, a proto ji Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[21] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti stěžovatele a) rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel a) nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch. Žalovanému nevznikly náklady řízení o kasační stížnosti stěžovatele a) nad rámec běžné úřední činnosti.

[22] Řízení o kasační stížnosti stěžovatelky b) soud zastavil pro nezaplacení soudního poplatku. V takovém případě nemá žádný z účastníků nárok na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

[23] Osobě zúčastněné na řízení soud žádnou povinnost neuložil, proto v souladu s § 60 odst. 5 s. ř. s. nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti stěžovatele a) ani o kasační stížnosti stěžovatelky b).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. listopadu 2022

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu